

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22ᾳ Ἰουλίου 1971
Προσφιλέστατε μοὶ π. Νικόδημε
χαῖρε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

Παρηλθε διάστημα πλέον τοῦ μηνὸς ἀφ' ἧς ἔλαβον τὴν ἐπιστολήν σου. Ἐβράδυνα
νὰ ἀπαντήσω, λόγο φόρτου ἀπασχολήσεων. Παρακαλῶ σύγγνωθί μοι.
Ἀπαντῶ συνεπτυγμένως πως, ἐπιφυλασσόμενος νὰ ἐπανέλθω, ἂν ἡ Ὁσιότης σου
θελήσῃ νέας διευκρινήσεις.

Ἐν πρώτοις, φίλτατε π. Νικόδημε, ὀφείλω νὰ σοι εἶπω μίαν πικρᾶν ἀλήθειαν, ἣτις
θα σοι φανῇ πλέον ἢ παραδόξως καὶ θα σὲ ἐκπλήξῃ. Μέχρι σήμερον ἀπέφευγον -
οἰκονομία χρώμενος- νὰ διατυπώσω αὐτὴν τὴν θέσιν ἢ διετύπουν αὐτὴν
συνεσκιασμένως, ἀλλ' ἤδη, ὅποτε τὰ πράγματα ἔφθασαν εἰς τὸ μὴ περαιτέρω καὶ
πρόσωπα ἐκλεκτὰ ἀλλ' ἔχοντα ἀτυχῶς περιδεῆ συνείδησιν- προσχωροῦν εἰς τοὺς
Παλαιοημερολογίτας, πίπτοντα θύματα μίας ἀδιστάκτου προπαγάνδας κατὰ τῆς
ἐκκλησίας, εἶνε καιρὸς νὰ λεχθῇ ἡ ἀλήθεια ἄνευ περιστροφῶν καὶ ἄνευ
ἐπιφυλάξεων.

Λοιπὸν, π. Νικόδημε, ὅσοι, φοβούμενοι τὸν Οἰκουμενισμόν, προσχωροῦν εἰς τοὺς
Παλαιοημερολογίτας, δὲν κερδαίνουν ἄλλο τί, εἰμὴ, φεύγοντες μίαν αἵρεσιν,
προσχωροῦν εἰς μίαν ἄλλην. Βεβαίως, δὲν ἔχουσι συνείδησιν ὅτι προσχωροῦν εἰς
αἵρεσιν, ἀλλὰ τοῦτο οὐδαμῶς μεταβάλλει τὰ πράγματα.

Ἄκουσον ἓνα διάλογον, τὸν ὅποιον εἶχον πρὸ καιροῦ μεθ' ἑνὸς ἐκλεκτοῦ νέου,
προσχωρήσαντος εἰς τοὺς Παλαιοημερολογίτας:

- Διὰ τί ἔφυγες ἐκ τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας;
- Ἴνα μὴ κοινωνῶ μετὰ τῶν αἰρετικῶν οἰκουμενιστῶν.
- Πάντες οἱ Ἐπίσκοποι τῆς Ἑλλάδος εἶνε οἰκουμενισταί;
- Ὁχι, ὄχι! Ἄλλα κοινωνοῦν μετὰ τοῦ οἰκουμενιστοῦ Πατριάρχου. Δὲν θέλω λοιπὸν
νὰ ἔχω κοινωνίαν μετὰ προσώπων κοινωνούντων τοῖς αἰρετικοῖς οἰκουμενισταῖς.

—Πιστεύεις ὅτι τὸ ἡμερολόγιον εἶνε Δόγμα Πίστεως καὶ ὅτι οἱ Νεοημερολογίται εὐρίσκονται ἐκτὸς Χάριτος καὶ χρήζουσιν, ὡς οἱ ἐξ αἰρετικῶν ἐπιστρέφοντες, ἀναμυρώσεως;

—Θεὸς φυλάξα! Ἐγὼ οὐδαμῶς πιστεύω αὐτὰς τὰς ἀνοησίας τῶν Παλαιοημερολογιτῶν. Ἐγὼ προσεχώρησα εἰς αὐτοὺς μόνον καὶ μόνον ἵνα ἀποφύγω τὴν, ἔμμεσον ἔστω, κοινωνίαν μετὰ τῶν αἰρετικῶν οἰκουμενιστῶν.

—Οὐδαμῶς ὁμως ἀπέφυγες τὴν κοινωνίαν μετ' ἄλλης αἰρέσεως; Ὁ ἰσχυρισμὸς τῶν Παλαιοημερολογιτῶν, ὅτι ἡ μεταβολὴ τοῦ ἡμερολογίου ἐστέρησε τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Χάριτος, δὲν εἶνε ἀπλή ἀνοησία, ὡς ἐχαρακτηρίσθη ἀνωτέρω ὑπὸ σου. Εἶνε βαρύτερη βλασφημία καὶ αἵρεσις.

—Ἀλλ' ἔγω δὲν πιστεύω αὐτὰ τὰ πράγματα.

—Κοινωνεῖς ὁμως μετ' ἐκείνων, οἱ ὅποιοι πιστεύουσι ταῦτα.

—Τι νὰ πράξω; ἀναγκάζομαι νὰ ἀνέχωμαι αὐτοὺς κατ' οἰκονομίαν.

—Και τότε διατὶ δὲν ἠνείχεσο, κατ' οἰκονομίαν ἔστω, τοὺς Ἐπισκόπους τῆς Ἑλλάδος, οἵτινες ἐκοινωνοῦν μετὰ τοῦ Πατριάρχου;

—Ἐκεῖνος:.....

—Ἐγὼ: Βλέπεις εἰς ποίαν ἀντινομίαν ὠδηγήθης; Ἀναγνωρίζεις ὅτι οἱ -πλειστοὶ τῶν Ἐπισκόπων τῆς Ἑλλάδος εἶνε Ὁρθόδοξοι. Ἀρνεῖσαι ὁμως τὴν μετ' αὐτῶν κοινωνίαν, ἐπειδὴ οὗτοι κοινωνοῦν μετὰ τοῦ Πατριάρχου. Οὕτω δὲν δέχεσαι οὔτε ἔμμεσον καν κοινωνίαν μετ' οἰκουμενιστῶν. Δέχεσαι ὁμως ἄμεσον, ἀμεσωτάτην κοινωνίαν μετὰ προσώπων κηρυσσόντων ἄλλου εἴδους αἵρεσιν. Ὅτι ἡ σωτηρία ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν ἡμερολογίων!!! Ποῖον τὸ κέρδος σου;;;

Ἀλλά καὶ πάλιν, μὴ νομίσης ὅτι ἀπέφυγες τὴν ἔμμεσον κοινωνίαν μετὰ τῶν οἰκουμενιστῶν.

—Ἐκεῖνος: Πῶς συμβαίνει αὐτό;

—Ἐγὼ: Ἀκουσον, ταλαίπωρον θύμα ἐπιτηδείων προπαγανδιστῶν: Οἱ Παλαιοημερολογίται κραυγάζουν μέχρι διαρρήξεως τῶν πνευμόνων, ὅτι καὶ μόνη ἡ συμπροσευχὴ ἡμῶν μετὰ τοῦ Πατριάρχου καὶ τῶν ἄλλων ὁμοφρόνων αὐτῶ καθιστᾶ ἡμᾶς ὁμοίους πρὸς αὐτούς, ἔστω καὶ ἂν δὲν πιστεύομεν ὅσα κηρύττουσιν αὐτοί. Νὰ ἦσαν τουλάχιστον συνεπεῖς πρὸς τὴν θέσιν αὐτῶν ταύτην! Ἀλλά πὺ συνέπεια!... Μετάβηθι, φίλτατε, εἰς τινὰ Ἠσυχαστήρια τῶν Παλαιοημερολογιτῶν, ἰδιαίτερος ἐν Λυκοβρούσει Ἀττικῆς, θὰ ἴδῃς αὐτοκίνητα ὀλόκληρα ἀποβιβάζοντα Νεοημερολογίτας, ἵνα ἐκκλησιασθοῦν ἐκεῖ ἐν ὥρᾳ Λειτουργίας! (Ἐχω ἄκουσει ὅτι οἱ ἐκκλησιαζόμενοι κατὰ Κυριακὴν ἐκεῖ Νεοημερολογίται εἶνε πολὺ περισσότεροι τῶν Παλ/τῶν!). Τὸ Περιοδικὸ μάλιστα τοῦ ἐν λόγῳ Ἠσυχαστηρίου ποιεῖται κατὰ καιροὺς ἐκκλήσεις πρὸς τοὺς «προσκυνητᾶς», τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ ἐκκλησιασθοῦν ἐν αὐτῶ, ὅπως προσέρχωνται σεμνῶς ἐνδεδυμένοι τόσο οἱ ἄνδρες ὅσον καὶ αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά. Δὲν λέγει νὰ μὴ προσέρχωνται καν Νεοημερολογίται. Ὅχι! Τὸ μόνον, τὸ ὅποιον τονίζει καὶ εἰς τὸ ὅποιον ἀρκεῖται εἶνε ἡ ἀποφυγὴ τῆς ἀπρεποῦς ἐνδυμασίας. Ὑπαρχούσης αὐτῆς, οὐδὲν ἄλλο ἐξετάζεται. Ὑπαρχούσης αὐτῆς, οἱ Νεοημερολογίται εἶνε λίαν εὐπρόσδεκτοι εἰς συνεκκλησιασμόν καὶ συμπροσευχὴν. Γνωρίζω δὲ οὐκ ὀλίγας περιπτώσεις Παλαιοημερολογιτῶν Ἱερῶν δεχομένων ἄνευ ὄρων εἰς τὰ Μυστήρια τῆς ἐξομολογήσεως, ἀκόμη δὲ καὶ τῆς Θ. Κοινωνίας, Νεοημερολογίτας. Ἐχομεν δηλαδὴ

προσφορὰν Μυστηρίων εἰς πρόσωπα, τὰ ὅποια εἰς ἄλλας στιγμὰς χαρακτηρίζονται ὑπ' αὐτῶν τῶν ἡγετῶν τῶν Παλαισημερολογιτῶν ὡς μακρὰν τῆς ἀληθείας καὶ τῆς σωτηρίας ὄντα, ἐπειδὴ εὐρίσκονται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος, ἢ ὅποια κοινώνει μετὰ τοῦ Πατριάρχου. Δηλαδή, κυκεῶν καὶ τραγέλαφος!

Λοιπόν, ἀφοῦ οἱ ὁμόφρονες σοὶ συμπροσεύχωνται καὶ κοινωνοῦν μεθ' ἡμῶν τῶν συμπροσευχομένων καὶ κοινωνούντων μετὰ τοῦ Πατριάρχου, σὺ ἔχεις καὶ πάλιν ἔμμεσον κοινωνίαν μετὰ τοῦ Πατριάρχου! Τί ἐκέρδησας λοιπόν; Καὶ τὴν ἔμμεσον κοινωνίαν μετὰ τῶν οἰκουμενιστῶν δὲν ἀπέφυγες καὶ εἰς ἄμμεσον κοινωνίαν μετὰ προσώπων κηρυσσόντων ἄλλου εἴδους αἵρεσιν ὠδηγήθης!...

Αὐτὰ ἐλέχθησαν τότε μετὰ τοῦ νέου ἐκείνου. Ἀντιγράψω ταῦτα, ἵνα συναγάγης, ἀγαπητέ π. Νικόδημε, ὠρισμένα συμπεράσματα.

Καὶ ἤδη σύντομοι τινες ἀπαντήσεις εἰς τὰ ἐρωτήματά σου:

1. Ὑπῆρξε μεγάλη «γκάφα» τοῦ Φιλάρετου ἢ ἀναγνώρισις τῶν ἐν Ἑλλάδι Παλαισημερολογιτῶν. Μᾶλλον ἔπεσε θύμα κακῶν εἰσηγήσεων. Ἐφθασεν εἰς τὰς ἀκοάς μου πληροφορία τίς ὅτι ἐκ τῶν ὑστέρων, γνωρίσας τοὺς ἐν Ἑλλάδι Παλαισημερολογίτας, ἔχει μεταμεληθῆ δι' ὅτι ἐπραξεν. Ὁ καιρὸς ὁμως θὰ δείξῃ. Πιστεύω ὅτι θὰ σημειωθοῦν ἐξελίξεις...

Δι' ἐμέ πάντως, ὁ ὅποιος πιστεύω ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος πᾶν ἄλλο ἢ αἰρετικὴ εἶνε, ἢ ἀπόφασις τῆς Συνόδου τοῦ Φιλάρετου οὐ μόνον οὐδὲν κύρος ἔχει, ἀλλὰ καί, ὡς ἀποτελοῦσα ἀντικανονικωτάτην ἐπέμβασιν εἰς τὰ ἐσωτερικὰ ἄλλης ὁμοδόξου Ἐκκλησίας, δημιουργεῖ κανονικᾶς εὐθύνας διὰ τὴν εἰρημένην Σύνοδον.

2. Ἄν ὁ Φιλάρετος, ἐπίστευεν ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος εἶχε πέσει εἰς αἵρεσιν, τότε ἠδύνατο νὰ παρέμβῃ ἐν αὐτῇ. Ὅφειλεν ὁμως ὄχι νὰ ἀναγνώριση τοὺς Παλαισημερολογίτας, οἱ ὅποιοι δὲν εἶνε μὲν οἰκουμενισταί, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ κηρύσσουν ἄλλου εἴδους αἵρεσιν, ὡς προείπον (ὅτι ἡ σωτηρία ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν... Ἡμερολογίων καὶ τῶν ἑορτολογίων), ἀλλὰ νὰ χειροτόνησιν ἐξ ἀρχῆς Ἱερεῖς (ἢ καὶ Ἐπισκόπους) διὰ τὸ πλήρωμα τῆς Ἑλλαδικῆς ἐκκλησίας. Οἱ ἐν λόγῳ Ἱερεῖς ἠδύναντο νὰ ἀκολουθοῦν τῷ παλαιῷ ἡμερολογίῳ, δὲν θὰ ἐκήρυσσον ὁμως τὸ ὡς ἄνω αἰρετικὸν φρόνημα, θὰ ἐδέχοντο δὲ εἰς κοινωνίαν καὶ πιστοὺς ἀκολουθοῦντας τῷ νέῳ ἡμερολογίῳ, ὡς ἀκριβῶς πράττει καὶ ὁ Φιλάρετος.

3. Ἡ παροῦσα κατάστασις (συμπροσευχαί, νεωτερισμοὶ κ.τ.τ) δὲν δικαιολογεῖ τὸ «ὑπερόριον». Μόνον ἢ πτωσις ἐκκλησίας τινὸς εἰς αἵρεσιν παρέχει δικαίωμα εἰς ὑπερορίους Ἐπισκόπους νὰ παρέμβουν.

4. Ἄν μία Σύνοδος Ὁρθόδοξος καταδικάσῃ τινά, δὲν δύναται ἄλλης τοπικῆς Ἐκκλησίας Σύνοδος νὰ ἀθώσῃ αὐτόν. Ἄν δὲ συμβῇ τοῦτο, ἢ δευτέρα ἀπόφασις εἶνε ἄκυρος. Δηλαδή: Ἄν Κληρικὸς τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καταδικασθῇ ὑπ' αὐτῆς καὶ προσφυγῇ εἰς ἄλλην Ἐκκλησίαν, π.χ. εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Σερβίας, καὶ

ζητήση νὰ κριθῆ ὑπ' αὐτῆς, ἡ Ἐκκλησίας Σερβίας θὰ ἀπορρίψῃ τὴν ἀξίωσιν αὐτοῦ, δηλοῦσα ὅτι αὕτη εἶνε τελείως ἀναρμόδιος, τῆς ἀρμοδιότητος ὑπαρχούσης εἰς μόνην τὴν Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἄν δὲ τυχὸν δεχθῆ τὸ αἶτημα ἡ Ἐκκλησίας τῆς Σερβίας καὶ κρίνῃ αὕτη τὸν εἰρημένον Κληρικόν, ἡ ἀπόφασις αὐτῆς, ὡς παρὰ Κανόνας ἐκδοθεῖσα, εἶνε ἄκυρος παντὴ, δημιουργεῖ δὲ καὶ κανονικᾶς εὐθύνας.

Ἄν τὰ παραπτώματα τοῦ Κληρικοῦ αὐτοῦ δὲν εἶνε κωλυτικᾶ τῆς ἱερωσύνης καὶ βραδύτερον μετανοήσῃ δι' αὐτά, τότε ἡ μόνη δυναμένη νὰ ἀποκαταστήσῃ αὐτὸν εἶνε πάλιν ἡ ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος. Οὐδέποτε ἐπιτρέπεται ἐπέμβασις μίας Ὁρθοδόξου ἐκκλησίας εἰς τὰ ἐσωτερικὰ ἐτέρας.

Ἄλλως, ἐννοεῖται, ἔχει τὸ πράγμα ἂν μία Τοπικὴ Ὁρθόδοξος ἐκκλησία αἰτήσῃται παρ' ἄλλης ἢ παρ' ἄλλων τὴν βοήθειαν αὐτῶν διὰ τὴν λύσιν ἐνὸς ἐσωτερικοῦ αὐτῆς ζητήματος. Τότε δὲν πρόκειται περὶ αὐθαιρέτου ἐπεμβάσεως, ἀλλὰ περὶ ἀδελφικῆς συμπαραστάσεως.

Μόνον Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, ὡς ὑπέριστα ἀρχή, δύναται νὰ παρέμβῃ εἰς τὰ ἐσωτερικὰ Τοπικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ νὰ ρυθμίσῃ ταῦτα κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῆς. Δύναται π.χ. κληρικὸς μίας Τοπικῆς Ἐκκλησίας (καὶ μάλιστα Προκαθήμενος αὐτῆς), φρονῶν ὅτι κατεδικάσθη ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ ὅλως ἀδίκως καὶ παρὰ τοὺς Κανόνας, νὰ καταφύγῃ δι' ἐκκλήσεως πρὸς τὰς ἄλλας Τοπικᾶς Ὁρθοδόξους Ἐκκλησίας καὶ, διεκτραγωδῶν τὴν ἄδικον περιπέτειαν αὐτοῦ, νὰ ζητήσῃ ἀπόδοσιν δικαιοσύνης. Ἄν αἱ ἄλλαι Ἐκκλησίαι εὖρωσι βάσιμα τὰ παράπονα αὐτοῦ, δύνανται νὰ φθάσουν μέχρι συγκλήσεως Μεγάλης Συνόδου, τῆς ὁποίας ἡ ἀπόφασις θὰ εἶνε ὑποχρεωτικὴ δι' ἅπαντας. Μονομερῆς παρέμβασις μίας Τοπικῆς ἐκκλησίας εἰς τὰ ἐσωτερικὰ ἄλλης εἶνε ἀπαράδεκτος.

Ταῦτα πάντα, ἐννοεῖται, προκειμένου περὶ Τοπικῶν ἐκκλησιῶν Ὁρθοδόξων καὶ οὐχὶ αἰρετικῶν.

5. Ἡ λέξις «ἄκυρον», προκειμένου περὶ Μυστηρίων, ἄλλοτε μὲν χαρακτηρίζει τὰ τελείως ἀνυπόστατα (ἤτοι ἀνύπαρκτα) Μυστήρια καὶ ἄλλοτε τὰ ὑποστατὰ μὲν, ἀλλ' ἀντικανονικῶς τελεσθέντα. Ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐννοίας, τὴν ἀποίαν ἐκάστοτε δίδομεν εἰς τὴν λέξιν «ἄκυρον».

6. «Ζηλωτῆς» ἐπιστρέφων δύναται ἐπιεικῶς νὰ γένηται δεκτὸς καὶ δι' ἀπλῆς Ἐξομολογήσεως ἐνώπιόν του Πνευματικοῦ. Ἄν εἶνε Κληρικός, θὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ Ἐπισκόπου τὴν ἀποκατάστασιν αὐτοῦ διὰ τῆς κανονικῆς διαδικασίας. Ἡ μεταβολὴ Παρατάξεων «κάθε τόσο» δεικνύει προφανῶς ἀστάθειαν. Ἀτυχῶς δὲ τοῦτο εἶνε σύνηθες εἰς τοὺς Παλαισημερολογίτας.

7. Ἀναμφιβόλως δὲν δύναται τις «νὰ εἶνε καὶ μὲ τοὺς μὲν καὶ μὲ τοὺς δέ». Ἄλλο ζήτημα, ἂν, οἰκονομία χρώμενος, ἀνέχεται τοὺς δέ, ἐλπίζων νὰ σύρῃ τελικῶς αὐτοὺς εἰς τὴν εὐθειαν ὁδόν.

8. Ἄν τις εἶνε λίαν ἀπλοὺς ὥστε νὰ μὴ ἀντιλαμβάνηται πράγματα τινὰ καὶ δὲν ἐμμένῃ εἰς τὰς ἐσφαλμένας θέσεις αὐτοῦ ἐξ οἰήσεως, πείσματος κ.τ.τ., ἀλλ' ἐξ

ἀπλότητος, εἶνε δυνατὸν νὰ ἔχη Χάριν Κυρίου πλουσίαν. Τὰ κρίματα τοῦ Θεοῦ εἶνε ἀνεξερεύνητα.

Υπῆρξαν καὶ περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας σοφοὶ ἄνθρωποι τῆς Ἐκκλησίας περιέπεσαν εἰς πλάνας. Ὁ εἰς καρδίαν ὅμως καὶ ὄχι εἰς πρόσωπον βλέπων Θεὸς δὲν ἔκρινεν αὐτοὺς ἀναξίους τῆς εὐνοίας Αὐτοῦ. Ὁ μέγας Γρηγόριος, ὁ τῆς Νύσσης Ἐπίσκοπος, δὲν ἦτο ἀπηλλαγμένος δογματικῶν πλανῶν. Καὶ ὅμως εἶνε ἅγιος καὶ Πατὴρ τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπίσης καὶ ὁ θεῖος Διονύσιος Ἀλεξανδρείας, θεολόγων περὶ Υἱοῦ, δὲν ἐξεφράσθη μετὰ δογματικῆς ἀκριβολογίας, δι' ὃ καὶ ἔδωκεν, ἀθελήτως, πολλὰ ἐπιχειρήματα εἰς τοὺς ἀρειανούς, οἱ ὅποιοι καὶ ἐπεκαλοῦντο αὐτόν. Τούτου ἕνεκεν ἠναγκάσθη ὁ Μ. Ἀθανάσιος νὰ γράψῃ ὀλόκληρον πραγματείαν περὶ τοῦ Ἁγίου Διονυσίου, ἵνα δικαιολογήσῃ τὰς δογματικῶς ἀστόχους ἐκφράσεις αὐτοῦ.

9. Ἀγαθὰς σχέσεις μετὰ «ζηλωτῶν» δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν. Μυστήρια ὅμως ἐξ αὐτῶν δὲν εἶνε ἐπιτετραμμένον νὰ λαμβάνωμεν. Ἄν ἔχουν οὗτοι, ὡς γράφεις, κοινωνίαν μετὰ τῆς ἐκκλησίας ἡμῶν, τότε μεταβάλλεται ἡ κατάστασις. Ὑπάρχουν ὅμως «ζηλωταὶ» κοινωνοῦντες μετὰ τῆς ἡμετέρας ἐκκλησίας;

10. Ἀτυχῶς δὲν εἶνε εὐκόλος ἡ ἐπαναφορὰ τοῦ παλαιοῦ ἡμερολογίου ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος. Ἴσως δὲν εἶνε καν δυνατὴ. Ἄλλα καὶ ἂν ἦτο, μὴ φαντασθῆς ποτε ὅτι οἱ Παλαιοημερολογίται θὰ ὑπετάσσοντο πάντες πλέον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Οἱ πλεῖστοι ἐκ τῶν Παλαιοημερολογιτῶν Κληρικῶν ἐπιθυμοῦν ἀσυδοσίαν καὶ οὐδέποτε θὰ ἔστεργον νὰ τεθῶσιν ὑπὸ ζυγὸν καὶ ὑπὸ ἔλεγχον. Θὰ εὕρισκον χίλια ἐπτὰ «ἐπιχειρήματα» ἵνα δικαιολογήσουν τὴν ἐμμονὴν αὐτῶν εἰς τὴν ἀνταρσίαν. (Θὰ ἔλεγον π. χ. ὅτι εἶνε Μασῶνοι οἱ Ἐπίσκοποι καὶ τὰ τοιαῦτα.) Γνωρίζω καλῶς πολλοὺς Κληρικοὺς τῶν Παλαιοημερολογιτῶν... Ἡγέτης τις τῶν Παλαιοημερολογιτῶν ἔλεγε μοὶ πρὸ ἐτῶν: «Δὲν τολμῶ νὰ βάλω οὔτε δέκα ἡμέρες ἀργία σὲ κληρικό μου. Θὰ πᾶνε στοὺς ἄλλους, μοῦ λέγουν» (δηλαδὴ εἰς τὴν ἄλλην Παράταξιν). Ἐξ αὐτοῦ ἀντιλαμβάνεσαι ποία διάθεσις κανονικῆς πειθαρχίας ὑπάρχει εἰς τοὺς Κληρικοὺς τῶν Παλαιοημερολογιτῶν, πλὴν τινῶν ἐξαιρέσεων...

11. Αἱ θέσεις τῆς «Ἐπιστολιμαίας Διατριβῆς» ἰσχύουν ἐφ' ὅσον ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν εἶνε Ὁρθόδοξος καὶ ὄχι αἰρετική. Τὸ νὰ «ὕγιαίνῃ» ἔχει πολλὴν εὐρύτητα. Ἀπόλυτον ὑγίαν (κανονικὴν, διοικητικὴν, ἠθικὴν κ.λ.π.) δὲν δυνάμεθα νὰ ζητῶμεν παρὰ τῆς Ἐκκλησίας, ἀφοῦ αὐτὴ σύγκειται ἐξ ἀτελῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἀνθρώπων. εὐκταῖον θὰ ἦτο νὰ ὕγιαίνῃ ἐν παντί. Ἀλλ' εἶνε τοῦτο δυνατόν; Ἄρκει λοιπὸν νὰ εἶνε ἐκκλησία Ὁρθόδοξος καὶ οὐχὶ αἰρετική. Ἐγὼ δὲ πολὺ ἀπέχω ἀπὸ τοῦ νὰ χαρακτηρίσω τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος ὡς... Αἰρετικὴν!!! Ἄν ἄλλοι εἶνε εὐκόλοι εἰς τὴν ἀνάληψιν τοιούτων τρομακτικῶν εὐθυνῶν (νὰ χαρακτηρίζωσι δηλαδὴ ὡς αἰρετικὴν μίαν Ὁρθόδοξον Τοπικὴν Ἐκκλησίαν), ἅς προχωρήσωσι...

12-13. Οἱ Ὁρθόδοξοι ἀναμφιβόλως δὲν πρέπει νὰ συμπροσεύχωνται ἢ ἄλλως πῶς νὰ ἔχουν θρησκευτικὴν κοινωνίαν μετὰ τῶν αἰρετικῶν (Παπικῶν, Διαμαρτυρομένων κ.λ.π.). (Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ προκειμένου περὶ σχισματικῶν). Ἄν

τις ὅμως συμπροσεύχεται (ἢ ἄλλως πῶς κοινωνῆ) μεθ' αἰρετικῶν, εἶνε μὲν παραβάτης τῶν ἱερῶν Κανόνων καὶ ἄξιος ἐκκλησιαστικῶν ποινῶν, δὲν εἶνε ὅμως αὐτομάτως καὶ αἰρετικός. Ἐνδέχεται νὰ πιστεῦθῃ Ὁρθοδόξως, νὰ ἀποδοκιμάζη πάσαν ἑτεροδιδασκαλίαν, ἄλλα νὰ μὴ θεωρῆ κακὸν τὰς μεθ' ἑτεροδόξων θρησκευτικῶν ἐπαφῶν. Ὁ τοιοῦτος εἶνε, ἐπαναλαμβάνω, δεινὸς παραβάτης τῶν ἱερῶν Κανόνων, ἄλλα δὲν εἶνε αἰρετικός.

Ἄν ὅμως δὲν ἄρκεται εἰς τοῦτο, ἄλλα καὶ κηρύσσει αἰρετικὰ φρονήματα, τότε ἔχει ἄλλως τὸ πρᾶγμα. Τότε εἶνε αἰρετικός. Αἰρετικὸς δὲ εἶνε, ἔφ' ὅσον κηρύσσει αἰρετικὰ φρονήματα, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἔχη οὐδεμίαν κοινωνίαν μετ' ἄλλων αἰρετικῶν.

Ἄλλ' οἱ αἰρετικοὶ εἶνε δύο εἰδῶν: Ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους ἡ ἐκκλησία ἐδίκασε καὶ κατεδίκασε καὶ ἀπέκοψε ἐκ τοῦ Σώματος αὐτῆς, καὶ ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι οὔτε κατεδικάσθησαν ἀκόμη ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας οὔτε ἐξῆλθον αὐτοβούλως ἐξ αὐτῆς, ἄλλα διατελοῦν ἀκόμη ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας. Μία τοιαύτη περίπτωσις εἶνε ἡ περίπτωσις τοῦ Πατριάρχου. Ὁ Πατριάρχης Ἀθηναγορας ἔχει κηρύξει αἰρετικὰ φρονήματα. Οὔτε κατεδικάσθη ὅμως εἰσέτι ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας οὔτε ἀπεκήρυξεν αὐτὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτῆς. Παραμένει καὶ ἐνεργεῖ ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας. Συνεπῶς εἶνε ἀκόμη ἀγωγὸς Χάριτος. Τελεῖ Μυστήρια. Ἡμεῖς τί δυνάμεθα νὰ πράξωμεν;

α') Νὰ προσευχώμεθα ὑπὲρ ἀνανήψεως καὶ μετανοίας αὐτοῦ.

β') Νὰ διαμαρτυρώμεθα κατ' αὐτοῦ καὶ νὰ ἀγωνιζώμεθα. Ἄν δὲ ἡ συνείδησις τινος δὲν ἀνέχηται νὰ μνημονεύῃ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, ἔχει τὸ δικαίωμα, προβαίνων ἔτι περαιτέρω, νὰ παύσῃ τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ, συμφώνως τῷ ΙΕ' Κανόνι τῆς Πρωτοδευτέρας Συνόδου. Τοῦτο ὅμως εἶνε τὸ ἔσχατον βῆμα, εἰς τὸ ὁποῖον δύναται νὰ προχώρησῃ, ἂν θέλῃ νὰ μὴ εὗρεθῇ εἰς σχίσματα καὶ εἰς ἀνταρσίας. Παύων δηλαδὴ τὸ μνημόσυνον, δὲν θὰ μνημονεύῃ ἑτέρου Ἐπισκόπου (ἐκτὸς ἂν πιστεύῃ ὅτι ὅλη ἡ ἐκκλησία ἡμῶν ἐπεσεν εἰς αἵρεση!), ἄλλα θὰ ἀναμένῃ, ὡς προέγραψα, ἐν τῇ «Ἐπιστολιμαία Διατριβῇ» μου, μετ' ἡρέμου συνειδήσεως τὴν κρίσιν Συνόδου.

Ἄτερον πρόβλημα: Οἱ παύοντες τὸ μνημόσυνον πῶς θὰ φέρωνται πρὸς τοὺς κοινωνοῦντας μετὰ τοῦ Πατριάρχου; Οἱ κοινωνοῦντες μετὰ τοῦ Πατριάρχου εἶνε δύο κατηγοριῶν: α') Οἱ ὁμόφρονες αὐτῷ (ὡς ὁ Ἀμερικῆς Ἰάκωβος, ὁ Χαλκηδόνος Μελίτων κ.λ.π.) καὶ β') οἱ μὴ συμφωνοῦντες αὐτῷ (ὡς πάντες σχεδὸν οἱ Ἀρχιερεῖς τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος). Ἐναντι τῶν πρώτων θὰ φέρωνται ὅπως καὶ ἔναντι τοῦ Πατριάρχου. Ἐναντι ὅμως τῶν δευτέρων, ἔστω καὶ ἂν οὗτοι κοινωνοῦν μετὰ τοῦ Πατριάρχου ἢ τῶν ἄλλων, δὲν δύναται νὰ φέρωνται ὁμοίως. Δὲν δύναται δηλαδὴ νὰ φθάσῃν μέχρι παύσεως τοῦ μνημοσύνου αὐτῶν. Δὲν ἐπιτρέπεται, κατὰ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας, ἀποφυγὴ τῆς μετ' αὐτῶν κοινωνίας. Οἱ Ἱεροὶ Κανόνες παρέχουν δικαίωμα παύσεως μνημοσύνου τοῦ αἰρετικῶν διδασκαλίας κηρύσσοντος Ἐπισκόπου ἢ Πατριάρχου. Δὲν παρέχουν ὅμως δικαίωμα παύσεως μνημοσύνου καὶ ἐκείνων, οἱ ὅποιοι, Ὁρθόδοξοι ὄντες, ἀνέχονται αὐτόν.

Μεγάλη προσοχή εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο! Ὅφειλομεν νὰ διακρίνωμεν μεταξὺ τῶν δύο καταστάσεων: Ἄλλο ὁ κηρύσσων αἰρετικὰ φρονήματα καὶ ἄλλο ὁ Ὁρθοδόξως φρονῶν καὶ διδάσκων, ἀλλὰ, κατ' οἰκονομίαν, ἀνεχόμενος τὸν πρῶτον καὶ κοινωνῶν μετ' αὐτοῦ.

Ἐπίσης: Ἄλλο ὁ κηρύσσων μὲν αἰρετικὰ φρονήματα, ἀλλὰ μὴ ἐξεληθῶν ἐκ τῆς Ἐκκλησίας, μηδὲ ἀποκοπεῖς ὑπ' αὐτῆς, καὶ ἄλλο ὁ ἐξεληθῶν αὐτοβούλως ἐκ τῆς Ἐκκλησίας (καὶ ἰδρύσας ἰδίαν «Ἐκκλησίαν» ἢ προσχωρήσας εἰς ἑτέραν τοιαύτην, αἰρετικὴν ἢ σχισματικὴν), ἢ ἀποκοπεῖς ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας, κατόπιν δίκης καὶ καταδίκης. Μετὰ τοῦ δευτέρου πᾶς Ὁρθόδοξος ὀφείλει νὰ μὴ ἔχη οὐδεμίαν κοινωνίαν. Ἡ μετὰ τοῦ πρώτου ὁμῶς κοινωνία (μέχρι τῆς καταδίκης αὐτοῦ) ἀφίεται ὑπὸ τῶν ἱερῶν Κανόνων εἰς τὴν ἐλευθέραν κρίσιν ἐκάστου Ὁρθοδόξου πιστοῦ.

Ἔχομεν δηλαδὴ δικαίωμα, παρεχόμενον ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων, νὰ παύσωμεν τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ, δὲν εἴμεθα ὁμῶς ὑποχρεωμένοι νὰ πράξωμεν οὕτω. Κατ' ἀκολουθίαν, ἂν τίς, χρησιμοποιοῦν τὸ δικαίωμα αὐτοῦ, παύση τὸ μνημόσυνον, καλῶς ποιεῖ καὶ δὲν πρέπει νὰ ἐλέγχηται ὑπὸ τῶν ἄλλων. Ἄν ἕτερος, σταθμίζων διαφόρους παράγοντας, κρίνη ὅτι δὲν πρέπει νὰ χρησιμοποιήσῃ τὸ κανονικὸν δικαίωμα αὐτοῦ, ἀλλὰ νὰ ἀναμένη τὴν «Συνοδικὴν διάγνωσιν», δὲν εἶνε ἀξιόμειπτος, οὔτε, πολλῶ μᾶλλον, ἄξιος ἀκοινωνησίας! Ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ δύναται τίς νὰ ἐφαρμόσῃ, προσηρμοσμένους πῶς, τοὺς λόγους τοῦ Παύλου: «Ὁ μνημονεύων τὸν μὴ μνημονεύοντα μὴ ἐξουθενεῖτω καὶ «ὁ μὴ μνημονεύων τὸν μνημονεύοντα μὴ κρινέτω» (βλέπε Ρωμαίους Ἰδ' 3).

Τότε, θὰ εἴπῃς, ποῖον τὸ κέρδος ἡμῶν ἐκ τῆς ἀποφυγῆς τοῦ μνημοσύνου τοῦ Πατριάρχου, ἀφοῦ θὰ ἔχωμεν κοινωνίαν μετὰ τοῦ Ἐπισκόπου Δρυϊνουπόλεως π. Χ., ὁ ὁποῖος μνημονεύει τοῦ Πατριάρχου; Δὲν μολυνόμεθα οὕτω, κοινωνοῦντες ἐμμέσως τῷ κηρύσσοντι αἰρετικὰ φρονήματα;

Ἀλλ' ἡ διακοπὴ τοῦ μνημοσύνου, «πρὸ Συνοδικῆς διαγνώσεως» καὶ καταδίκης, δὲν ἔχει τὴν ἔννοιαν ἀποφυγῆς μολυσμοῦ ἐκ τῆς κηρυττομένης αἰρέσεως! Ὅχι, ἀδελφέ μου! Ἄν εἶχεν αὐτὴν τὴν ἔννοιαν, τότε οἱ Κανόνες δὲν θὰ παρεῖχον ἀπλῶς δικαίωμα παύσεως μνημοσύνου δι' αἵρεσιν «πρὸ Συνοδικῆς διαγνώσεως», ἀλλὰ θὰ ἐθέσπιζον ρητὴν καὶ σαφῆ ὑποχρέωσιν μετ' ἀπειλῆς βαρυτάτων ποινῶν ἐν ἐναντία περιπτώσει.

Ἡ διακοπὴ μνημοσύνου δι' αἵρεσιν «πρὸ Συνοδικῆς διαγνώσεως» ἔχει ἄλλην ἔννοιαν. Ἀποτελεῖ ἔντονον, ἀλλὰ καὶ ἐσχάτην διαμαρτυρίαν τῆς Ὁρθοδόξου συνειδήσεως, παρέχει μίαν διέξοδον διὰ τοὺς σκανδαλιζομένους, ἅμα δὲ καὶ σκοπεῖ εἰς τὴν δημιουργίαν ἀναταραχῆς, ὥστε ἡ ἐκκλησία νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς καταστάσεως.

Δὲν ὑπάρχει κίνδυνος νά... μολυνθῶμεν, οὔτε μνημονεύοντες τοῦ Πατριάρχου (ἐφ' ὅσον ἀκόμη δὲν κατεδικάσθη), οὔτε, πολλῶ μᾶλλον, δεχόμενοι εἰς κοινωνίαν τοὺς μνημονεύοντας αὐτοῦ. Τὰ ἀντιθέτως λεγόμενα εἶνε ἀνόητοι «ζηλωτισμοί».

Ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἱεροσολύμων δὲν ἐμολύνθη καίτοι ἔλαβε χειροτονίαν ἐπισκοπικὴν παρὰ τοῦ Μητροπολίτου Καισαρείας Ἀκακίου, ὁ ὁποῖος ἦτο μὲν δεδηλωμένος ἀρειανὸς (καὶ μάλιστα ἀρχηγὸς μίας μερίδος τῶν ἀρειανῶν), ἀλλ' ἀκόμη διετέλει καὶ ἐνήργει ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ ἅγιος ἀνατόλιος ἐχειροτονήθη καὶ αὐτὸς ἐπίσκοπος (καὶ μάλιστα Πατριάρχης Κῶν/πόλεως) παρὰ τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Διοσκόρου, ὁ ὁποῖος ἦτο μὲν μονοφυσίτης καὶ μέγας προστάτης τοῦ αἵρεσιάρχου Εὐτυχοῦς, ἀλλὰ δὲν εἶχεν ἀκόμη καταδικασθῆ ὑπὸ τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου. Ἄν λοιπὸν δὲν μολύνη οὐδ' αὕτη ἡ χειροτονία παρ' Ἐπισκόπων, κηρυσσόντων μὲν αἵρετικὰ φρονήματα, ἀλλὰ μήπω Συνοδικῶς καταδικασθέντων, παραμενόντων δ' ἀκόμη ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας, πολλῶ μᾶλλον δὲν μολύνει τὸ μνημόσυνον αὐτῶν καὶ ἀκόμη περισσότερο δὲν μολύνει ἡ κοινωνία μετὰ προσώπων ἀνεχομένων οἰκονομικῶς αὐτοὺς καὶ διατηρούντων τὸ μνημόσυνον αὐτῶν.

Οἱ Παλαιομερολογίται, «μὴ νοοῦντες μήτε ἃ λέγουσι μήτε περὶ τίνων διαβεβαιοῦνται», ἰσχυρίζονται τὰ ὅλως ἀντίθετα. (Ὅρα καὶ βιβλίον θεοδωρήτου Μαύρου.) Ἀλλὰ τότε καὶ αὐτοὶ οἱ ταλαίπωροι εἶνε μεμολυσμένοι. Διατί; Διότι, ὡς προεῖπον, καὶ αὐτοί, παρὰ τὰς θεωρητικὰς διακηρύξεις αὐτῶν, ἢ μᾶλλον, ἐν κραυγαλέα καὶ τραγικῇ ἀντιθέσει πρὸς αὐτὰς, δέχονται ἐν τῇ πράξει εἰς κοινωνίαν (συμπροσευχὴν καὶ παροχὴν Μυστηρίων) πρόσωπα ἀνήκοντα εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, ἣτις ἔχει κοινωνίαν μετὰ τοῦ Πατριάρχου! Ὅποτε;;;

Ἄν ἤθελον νὰ εἶνε συνεπεῖς, ἔπρεπε νὰ μὴ δέχωνται οὔτε ἐν (ἄρ. 1) μέλος τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας νὰ ἐκκλησιασθῆ (ἢ, πολλῶ μᾶλλον, νὰ ἐξομολογηθῆ ἢ νὰ κοινωνήσῃ) παρ' αὐτοῖς, ἂν προηγουμένως δὲν ἐδήλου τοῦτο ὅτι ἀποχωρεῖ ἐκ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ προσχωρεῖ ἐν μετάνοια εἰς αὐτούς. Αὐτοὶ ὅμως, ἀδεῶς καὶ ἀδιστακτῶς, συνεκκλησιάζονται, συμπροσεύχονται καὶ συμμετέχουν Μυστηρίων μετὰ πλήθους Νεοημερολογιτῶν ἐν τοῖς Παλαιομερολογιτικοῖς Ναοῖς καὶ μάλιστα τοῖς τοιούτοις ἐνίων Ἡσυχαστηρίων.

Εἶνε αὐτὰ πράγματα ἠθικῆς συνεπειάς; Εἶνε πράγματα ἠθικῶς ἐπιτετραμμένα; Εἶνε πράγματα κανονικῶς δεκτά; Εἶνε, ἐπὶ τέλους, πράγματα τίμια; θὰ εἰποῦν ἴσως, ὅτι πράττουν τοῦτο κατ' οἰκονομίαν. Ἄλλα τότε διατί νὰ δημιουργῶμεν σχίσματα καὶ διαιρέσεις καὶ κατατμήσεις καὶ πληγὰς εἰς τὸ Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας; Ἄν πρόκειται, μεταβαίνων τις εἰς τοὺς Παλαιομερολογίτας, νὰ συμπροσεύχηται καὶ πάλιν μετὰ τῶν κοινωνούντων τῷ Πατριάρχῃ, διατί νὰ μὴ μείνη ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος, ἀνεχόμενος, κατ' οἰκονομίαν, καὶ τὸν Πατριάρχην καὶ τοὺς ὁμόφρονας αὐτῶ; Οὕτω μάλιστα θὰ ἀνέχηται οἰκονομικῶς μίαν αἵρεσιν: Τὸν οἰκουμενισμόν. Ἐνῶ, μεταβαίνων εἰς τοὺς Παλαιομερολογίτας, θὰ ἀνέχηται δύο. Τὸν οἰκουμενισμόν (ἐφ' ὅσον οἱ Παλαιομερολογίται συμπροσεύχονται μετὰ Νεοημερολογιτῶν, κοινωνούντων τῷ οἰκουμενιστῇ Πατριάρχῃ,) καὶ τὸν Ἑλληνικὸν

Παλαισημερολογιτισμόν, κηρύσσοντα τὴν αἵρεσιν ὅτι τὰ ἡμερολόγια καὶ τὰ ἔορτολόγια εἶνε ὄροι σωτηρίας!...

Λέγω «Ἑλληνικὸν Παλαισημερολογιτισμόν», διότι δὲν προτίθεμαι νὰ καταδικάσω αὐτὸ τοῦτο τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον, ὅπερ ἀκολουθοῦν τόσαι Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι, ἀλλὰ τὰς αἰρετικὰς ὑπερβολὰς εἰς τὰς ὁποίας ἀφρόνως κατήνησαν οἱ Ἕλληνες Παλαισημερολογίται. Δι' αὐτὸ δέ, πλὴν ἄλλων λόγων, φοβοῦμαι καὶ τρέμω διὰ τὰς ἀνταρσίας καὶ τὰ σχίσματα. Ὁ κλῆρος τῶν περισσοτέρων αὐτὸς εἶνε: Τελικῶς κατανοῦν εἰς ὑποστήριξιν θέσεων αὐτόχρημα αἰρετικῶν!

Ταῦτα, πολυφίλητε π. Νικόδημε, εἶχον γράψαι σοὶ τὲ καὶ τὴ ἱερὰ καὶ θεοφιλεῖ Συνοδεία σου. Ἐγραψα δ' ἐκ πολλῆς θλίψεως καὶ συνοχῆς καρδίας» (Β' Κορινθίους Β' 4). Ἡ ὅλη κατάστασις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εἶνε σήμερον λίαν θλιβερά. Ἰσως τελικῶς δὲν θὰ ἀποτραποῦν μεγάλαι περιπέτεια.

Πρόσχωμεν! Ἐν ταπεινώσει, ἐν προσευχῇ, ἐν νηστεία, ἐν κατανύξει, ζητήσωμεν παρὰ τοῦ Κυρίου φωτισμὸν πῶς δεῖ ἡμᾶς περιπατῆσαι ἐν τοῖς ἐπερχομένοις. Διπλοὺς ὁ κίνδυνος τῆς Ἐκκλησίας: Ἐνθεν ὁ σατανοκίνητος Οἰκουμενισμὸς καὶ ἐκεῖθεν ὁ ψυχῶλεθρος Φανατισμὸς, ὁ ὀδηγῶν τελικῶς εἰς φρικαλέας βλασφημίας καὶ αἰρέσεις καὶ ἐπισκοτιζῶν τὴν ἀλήθειαν. Φοβηθῶμεν ἀμφοτέρω καὶ ἀμφοτέρω φύγωμεν. Οὐκ ἐκκλινοῦμεν οὔτε δεξιὰ οὔτε ἀριστερά. Μέση καὶ βασιλικὴ ὁδὸ πορευσόμεθα. Αὕτη δ' ἐστὶν ἡ τῆς ἀκηράτου Ὁρθοδοξίας ὁδός, ἣτις καὶ ἀκριβείας φύλαξιν οἶδε καὶ οἰκονομίας ἐπίδειξιν οὐκ ἀγνοεῖ.

Χαῖρε, ἀδελφέ. Καὶ πάλιν ἐρῶ, χαῖρε! Χαῖρε, ἐν μέσω πάσης θλίψεως καὶ πάσης ὀδύνης. Ἰησοῦς γὰρ «παρεδόθη διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν καὶ ἠγέρθη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν» (Ρωμαίους Δ' 25).

Δεήθητε δὲ πάντες ἐκτενῶς καὶ ὑπὲρ τῆς ἐμῆς ἀθλιότητος, ὅτι ἐν ποικίλῳ ἀγῶνί εἰμι. Ἐν παντὶ θλίβομαι. «Ἐξωθεν μάχαι, ἔσωθεν φόβοι» (Β' Κορινθίους Ζ' 5. Ἴδε ἐρμηνείαν Π. Τρεμπέλα).

Πρόθυμος πάντοτε διὰ πάσαν ἐξυπηρέτησιν καὶ ἐπικαλούμενος πάντων ὑμῶν τὰς εὐχάς, διατελῶ μετὰ βαθείας ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν ἀγάπης καὶ τιμῆς.

Πηγή: Ἐπιφανείου Ι. Θεοδωροπούλου Ἀρχιμανδρίτου
ΤΑ ΔΥΟ ΑΚΡΑ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΖΗΛΩΤΙΣΜΟΣ

Ἐκδοσις Ἱεροῦ Ἡσυχαστηρίου Κεχαριτωμένης Θεοτόκου Τροιζήνης

